

Kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev.

URADNI LIST

Ljubljanske in mariborske oblasti.

Vsebina:

Iz „Službenih Novin kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca“.
199. Navodila, kako naj se sestavi predlog proračuna državnih razhodkov in dohodkov za proračunsko leto 1925./1926.
Razglasi osrednje vlade.
Razglasi pokrajinske uprave za Slovenijo v likvidaciji.

Razglasi velikega župana ljubljanske oblasti.
Razglasi velikega župana mariborske oblasti.
Razglasi oddelka ministrstva za trgovino in industrijo v Ljubljani.
Razglasi inspektorja ministrstva za narodno zdravje.
Razglasi drugih uradov in oblastev. — Razne objave.

Iz „Službenih Novin kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca“.

Številka 149 z dne 3. julija 1924.:

Ukaz Njegovega Veličanstva kralja z dne 14. junija 1924., s katerim se odlikujejo:

z redom Belega orla V. vrste Matej Hubad, upravnik narodnega gledališča v Ljubljani;

z redom sv. Save IV. vrste: zastava „Ljubljanskega Zvona“, pevskega društva v Ljubljani; dr. Anton Švigelj, odvetnik v Ljubljani in predsednik „Ljubljanskega Zvona“; Ivan Dražil, uradnik v Ljubljani;

z redom sv. Save V. vrste: Silvan Pečenko, uradnik v Ljubljani; Zorko Prelovec, uradnik Mestne hranilnice v Ljubljani in pečovodja „Ljubljanskega Zvona“.

Ukaz Njegovega Veličanstva kralja z dne 23. maja 1924., s katerim se postavlja: na filozofski fakulteti ljubljanske univerze za rednega profesorja geologije in paleontologije s pravicami uradnika 3. skupine I. kategorije dr. Marijan Salopek, dosedanji izredni profesor iste fakultete; pri etnografskem muzeju v Ljubljani za upravnika s pravicami uradnika 4. skupine I. kategorije dr. Niko Županič, minister na razpoloženju.

Ukaz Njegovega Veličanstva kralja z dne 23. maja 1924., s katerim se postavlja po členih 135. in 239. uradniškega zakona v stanje pokoja: Fran Črnag, nadučitelj na Barju; Josip Sabati, nadučitelj v Gorenji Poljskavi; Ivan Krajnik, nadučitelj v Breznu.

Ukaz Njegovega Veličanstva kralja z dne 28. maja 1924., s katerim se postavlja: za rednega profesorja za trgovsko in menično pravo na pravni fakulteti ljubljanske univerze s pravicami uradnika 2. skupine I. kategorije dr. Milan Škerlj, šef oddelka ministrstva pravde v Ljubljani; za direktorja državne gimnazije v Kranju s pravicami uradnika 3. skupine I. kategorije Ivan Košnik, profesor istega zavoda; za direktorja I. državne gimnazije v Ljubljani s pravicami uradnika 4. skupine I. kategorije dr. Janko Lokar, inspektor ministrstva za prosveto; za direktorja nepopolne državne realne gimnazije v Murski Soboti s pravicami uradnika 6. skupine I. kategorije Ljudevit Vagaja, profesor državne gimnazije v Celju; za profesorja državne realne gimnazije v Ljubljani s pravicami uradnika 5. skupine I. kategorije Josip Maron, doslej s pravicami uradnika 6. skupine I. kategorije; za administratorja narodnega gledališča v Ljubljani s pravicami uradnika 1. skupine II. kategorije Karel Mahkota, doslej uradnik 2. skupine II. kategorije.

Številka 151 z dne 5. julija 1924.:

Ukaz Njegovega Veličanstva kralja z dne 28. maja 1924., s katerim se postavlja pri direkciji državnih železnic v Ljubljani: v 2. skupini I. kategorije za direktorjevega pomočnika Ignacij Šega, dosedanji direktorjev namestnik; v 3. skupini I. kategorije za načelnika Mato Scheller, dosedanji šef gradbenega oddelka, in dr. Aleksander Fatur, dosedanji šef administrativno-pravnega oddelka; v

4. skupino I. kategorije Srečko Benedek, dosedanji vodja prometnega oddelka.

Objava ministrstva za finance z dne 28. februarja 1924.: Postavljena sta: za carinika III. razreda Miloš Radosavljevič, carinik istega razreda glavne carinarnice I. vrste v Ljubljani; za carinika IV. razreda Stojan Baltić, carinik istega razreda glavne carinarnice II. vrste v Kastavu.

Objava ministrstva za finance z dne 12. marca 1924.: Sprejeta je ostavka, ki jo je podal na državno službo Fran Primožič, carinik IV. razreda sporedne carinarnice na Jezerskem.

Objava ministrstva za finance z dne 31. marca 1924.: Sprejeta je ostavka, ki jo je podal na državno službo Milan Mravlje, geometer in vodja evidenčnega katastra v Kamniku.

Uredbe osrednje vlade.

199.

Navodila, kako naj se sestavi predlog proračuna državnih razhodkov in dohodkov za proračunsko leto 1925./1926.*

Da se doseže pri sestavi posebnih predlogov proračuna za leto 1925./1926. poedinih ministrstev in naprav potrebna enotnost in s tem olajša in uprosti izdelava običnega predloga proračuna državnih razhodkov in dohodkov za leto 1925./1926., predpisujem na podstavi odredb členov 9. do 25. zakona o državnem računovodstvu kakor tudi v zvezi s členom 113. ustave in s prvim odstavkom člena 290. finančnega zakona za leto 1924./1925. nastopna navodila, kako naj se izdela predlog proračuna za leto 1925./1926.

I. Obče pripombe.

S členom 290. finančnega zakona za leto 1924./1925. se je izvršil odstop od člena 2. zakona o državnem računovodstvu in se je ustanovilo načelo, da se prične proračunsko leto dne 1. aprila enega in se konča dne 31. marca prihodnjega leta. Na podstavi tega zakonskega člena mora obsežati tudi predlog proračuna razhodkov in dohodkov za leto 1925./1926. potrebne kredite in domnevne dohodke za čas od dne 1. aprila 1925. do dne 31. marca 1926.

Ker pa mora biti po členih 113. in 75. ustave obči predlog proračuna razhodkov in dohodkov predložen narodni skupščini najkasneje do dne 20. novembra in ker mora po drugi strani minister za finance predhodno proučiti in urediti vse posebne predloge in skladno s členom 12. zakona o državnem računovodstvu izvesti ravnotežje med dohodki in razhodki ter potem priobčiti predlog ministrskemu svetu v pregled, morajo biti posebni predlogi proračuna razhodkov in dohodkov za leto 1925./1926. vročeni ministrstvu za finance (proračunskemu oddelku — odseku za izdelavo proračuna) najkas-

* Razglašena v „Službenih Novinah kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca“ št. 142. izdanih dne 25. junija 1924. (Prilog XXXI. — 1924.)

neje do dne 10. avgusta t. l. (člen 9. zakona o državnem računovodstvu).

Predlogi, ki bi se poslali po tem skrajnem roku, se ne morejo vpoštevati; predlog proračuna dotične naprave za leto 1925./1926. pa mora biti zaključen v tem primeru samo na podstavi onih podatkov, s katerimi razpolaga ministrstvo za finance.

II. Razhodki.

S členom 12. zakona o državnem računovodstvu je ustanovljeno osnovno načelo, da se mora v proračunu izvesti ravnotežje med razhodki in dohodki. Zato je v prvi vrsti posebno važno, da predlagani razhodki in dohodki, čim bolj je mogoče, ustrezajo dejanskemu stanju. Z drugimi besedami: predlog proračuna bodi realen ter se opiraj na skrbno urejene in kontrolirane podatke.

Glede rednih razhodkov je treba uvaževati predpis drugega odstavka člena 11. zakona o državnem računovodstvu, ki izrečno prepoveduje predlagati, da bi se kakorkoli zvišali razhodki, če nimajo opore v specialnih zakonih ali v dejanski potrebi, pojasnjeni s podatki iz zaključnih računov prejšnjih proračunskih let ali s posebnimi razlogi in podatki.

Tako n. pr. morajo biti krediti za plače (osnovno in položajno in zakonsko stanarino), predlagani v rednih osebnih razhodkih civilnih uradnikov in uslužbencev, znatno večji od dosedanjih kreditov za sistematizirane plače; prvič zato, ker so se plače jako občutno zvišale z zakonom o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih, drugič pa zato, ker ne bo predlog proračuna za leto 1925./1926., razlikovaje se od proračuna za leto 1924./1925., obsežal nobenega specialnega okroglega kredita za uveljavitev tega zakona. V navedenem primeru je potreba za zvišbo kreditov očita in osnovana v občeiznanem zakonu; zato je tudi ni treba posebe poudarjati ali pojasnjevati.

Toda praviloma mora biti v vseh primerih, kjer se kredit zviša, izkazana ne samo zakonska podstava, nego tudi precizno in izčrpno navedena in obrazložena potreba, ki zahteva, da se ustrezni kredit zvišaj.

Da pa se doseže čim pravilnejša in plodnejša porazdelitev kredita, si je treba prizadevati, da se kredit zniža v vseh primerih, kjer to dovoljujejo službeni interesi. Predlagane znižbe kreditov, kolikor bi jih bilo, morajo biti istotako kar najtočnejše utemeljene.

Noben razhodek se ne sme predlagati samo zato, ker je že obstojal v dosedanjih proračunih. To načelo se mora kar najstrožje uporabljati specialno za izredne in nenadne razhodke, ki so občasnega ali začasnega značaja.

Vsi predlagani krediti, ki ne bi izpolnjevali razloženih pogojev, se morajo črtati ali znižati na potrebni znesek; šefi uradov in šefi računovodstev dotičnih naprav, ki so po členu 9. zakona o državnem računovodstvu odgovorni za točnost dejanskega stanja, pa se eventualno pokličejo na odgovor.

A. Osební razhodki.

Osnovni prejemki državnih uradnikov in uslužbencev se morajo vpisati v predlog proračuna na podstavi odredb o stopnjevanju zvanj v specialnih zakonih (zakon o civilnih uradnikih in ostalih držav-

nih uslužbencev, zakon o ustroju vojske in mornarice, zakon o prometnem osebju). Za osnovne prejemke se smatrajo osnovna in položajna plača in zakonska stanarina. Krediti naj se postavijo v predlog tako, da se označi poleg zvanja seštevek osnovne in položajne plače kakor tudi kategorija, skupina in stopnja razvrstitve; redna stanarina pa naj se izkaže skupno za vso dotično partijo in naj se izloči v posebno pozicijo.

N. pr.:

Part. 1., poz. 1.

Načelnik (I./III.) 36.000.— Din
2 šefa (I./IV.—6. in I./V.—4.) 37.200.— »
itd.

poz. 7.

Redna stanarina 184.300.— Din

Kjer je več istih zvanj razne stopnje, je treba izvršiti grupacijo v besedilu pozicije po tem-le zgledu:

17 direktorjev I./III. 532.000.— Din
14 » I./IV.—7. 310.000.— »
8 » I./IV.—6. 168.000.— »
121 profesorjev I./IV.—7. 2.686.200.— »
375 » I./IV.—6. 7.875.000.— »
itd.

Po takem označevanju pomeni prva rimska številka kategorijo, druga rimska številka skupino, odnosno položajno plačo, arabska številka pa stopnjo osnovne plače.

Zvaničnike in služitelje je treba izločiti v posebne pozicije ustrezne partije.

Krediti za periodične zviške se morajo izkazati v posebnih partijah. Ko se kalkulira višina teh kreditov, se je treba ozirati na odredbo člena 262. finančnega zakona za leto 1924./1925.

Skladno s členom 22. zakona o državnem računovodstvu se morajo krediti za plače postaviti v predlog proračuna po dejanskem številu osebja in po višini prejemkov ob času, ko se predlog sestavlja. Zategadelj je treba vzeti v tem konkretnem primeru stanje z dne 1. junija t. l. Kolikor bi se moralo to število po določeni formaciji poedinih naprav popolniti z obstoječimi zvanji v proračunskem letu 1925./1926., se morajo taka zvanja označiti v oklepaju kot «mesta prazna». Če pa se naprava, katere upravitelj je predpisana s specialnimi zakoni, šele formira ali če se mora razširiti in deliti, je treba imeti v mislih dva primera:

Prvič da se zahteva zaradi neodložne potrebe pomnožitev uslužbencev obstoječih zvanj, drugič, da se morajo na podstavi specialnih zakonov uvesti nova zvanja, ki doslej niso figurirala v proračunu dotične naprave.

V prvem teh primerov je treba izrečno poudariti: «novi uslužbenci»; v drugem primeru pa mora biti v predlogu označeno: «nova zvanja».

Pomnožitev uslužbencev se mora omejiti samo na one izjemne primere, kjer to nalagajo imperativni službeni interesi. Ker so osebni razhodki že sedaj jako težko breme za naše državne finance, je neizogibno treba stremeti za tem, da se zvede število osebja na striktni minimum za pravilno in uspešno izvrševanje službe in da se s tem ustvarijo pogoji in možnost za eventualno nadaljnjo izboljšavo materialnega stanja državnih uradnikov. Ker pa je današnje število uradnikov pri večini državnih uradov večje, nego jih je dejansko treba, se mora redukcija uradnikov izkazati tudi v predlogu proračuna. Pri nobenem ministrstvu se ne bo dovolilo, da bi se skupno število uradnikov pomnožilo, nego minister za finance bo posebno pazil na to, da se njih število zniža po stanju iz proračuna za leto 1924./1925.

Krediti za draginjske doklade morajo biti izračunjeni kar najvestneje po sedanjih višini, številu in vrstah uslužbencev, navedenih v predlogu proračuna.

Ti krediti morajo biti razčlenjeni v pozicijah na kredite:

- a) za osebne doklade;
- b) za rodbinske doklade;
- c) za specialne doklade, kjer take obstoje, kakor n. pr. doklade v južnih krajinah, sodniške doklade.

Za rodbinske draginjske doklade je treba vzeti seštevek osnovnih zakonskih doklad za otroke in rodbinskih draginjskih doklad v ožjem smislu besede, kakor se je to storilo n. pr. tudi v odločbi ministrskega sveta D R br. 42.300 z dne 17. aprila t. l. (glej člen 8. te odločbe).

Skladno s dosedanjjo prakso naj se izkažejo draginjske doklade v posebnih partijah za vse ustrezno proračunsko poglavje, ne uvrščajo pa naj se več v izredne, nego v redne razhodke.

Predlogu proračuna morajo biti priloženi seznamski uradnikov in uslužbencev, izdelani po proračunskih poglavjih, partijah in pozicijah. Ti seznamski morajo imeti stolpec, v katerem se označi zvanje, stolpec, v katerem se izkaže razvrstitev, in stolpec, ki naveda število rodbinskih članov, katerim gre pravica do rodbinske draginjske doklade. Seznamski naj obsejajo še občo rekapitulacijo po priloženem obrazcu št. 7.

B. Materialni razhodki.

Višina kreditov za redne materialne razhodke mora biti izračunjena kar najskrbneje; pri tem je treba strogo vpoštevati sedanje cene poedinih predmetov in dajatev na tržišču, prav tako pa tudi dosedanje gibanje cen, tako da se predlaga kredit, ki utegne kar najverjetneje striktno zadostiti, da se pokrije ustrezna potreba. V posebnem ekspoziju morata biti izkazana dotični predlog in način kalkulacije, s katero se potrjuje točnost predlaganih proračunov. Ministrstvo za vojsko in mornarico naj predloži poleg takega proračuna tudi podatke o dohodkih z njiv, travnikov, vrtov itd., ki jih obdelujejo poedine vojaške komande za svoje potrebe, kakor tudi podatke o živalih (malih in velikih), ki služijo istemu namenu.

Skladno s členom 21. zakona o državnem računovodstvu naj se postavijo krediti za gradbena dela in investicije vobče v predlog proračuna šele, ko se predhodno v podrobnostih izdelajo načrti in se usvoji popolni račun stroškov. V podrobnosti obrazložitvi mora biti točno označeno, da je za vsak poseben predlagani kredit ta zakonski pogoj izpolnjen. Kolikor bi se morali projektirani razhodki ali kakršnikoli drugi investicijski razhodki porazdeliti na več let, je treba postopati tako-le: V predlog proračuna naj se postavi kredit samo v onem znesku, kolikršnega je treba, da se potroši v proračunskem letu 1925./1926.; toda v besedilu mora biti označen ves znesek projektiranega potroška. N. pr.:

Part. 1., poz. 3.

Gradnja železnega mostu na
Moravi pri X. 18.650.000.— Din;
od tega prvi obrok 4.500.000.— Din.

Prvi obrok pomeni, da je treba gradnjo šele začeti. Če se je že začela v letu 1924./1925., se vpiše v proračun 1925./1926. «drugi obrok»; če se je začela gradnja leta 1923./1924., pride v proračun za leto 1925./1926. «tretji obrok» itd.

Glede na to, da se načeloma gradbena in investicijska dela ne morejo pokrivati z rednimi proračunskimi viri, bo ministrstvo za finance skrbno revidiralo vse predlagane kredite za taka dela, ravna se v prvi vrsti po odredbi člena 12. zakona o državnem računovodstvu, ter jih bo usvojilo samo, kolikor ne bi njih postavitev v predlog proračuna ogrožala proračunskega ravnotežja ali kolikor bi bilo mogoče najti specialno kritje.

V vsakem primeru morajo predlagani krediti ustrezati realnim potrebam; zakaj če bi se moralo zaradi nezadostnega kredita ustaviti delo in bi se s tem prizadela škoda državi, zadene onega, po čigar krivdi se je to zgodilo, materialna odgovornost.

V predlog proračuna se ne smejo postavljati nikakršni krediti za tranzitorne stroške za material, ki se dobiva na račun reparacij, ker obremenjajo ti stroški skladno s členom 24. finančnega zakona za leto 1924./1925. reparacijski fond.

Za nove naprave se ne smejo predlagati krediti, če ni njih ustanovitve določena z veljavnimi zakoni.

Krediti za izplačevanje kurzni razlik se morajo vključiti v redne razhodke; biti morajo precizno razčlenjeni na kredite za kurzno razliko za osebne razhodke in iste kredite za materialne razhodke ter kot taki izkazani v posebnih partijah na ustreznem mestu.

Pomoči, podpore, štipendije, darila, razne subvencije in temu podobni razhodki, ki niso osnovani na preciznih zakonskih ali pogodbenih obvezah države, morajo biti predmet posebne varčnosti in se morajo zvesti na najnižje zneske. Kolikor bi ministrstvo za finance razvidelo, da niso predlagani razhodki te vrste dovolj opravičeni in obrazloženi, jih bo izpustilo iz predloga proračuna. Ministrstvo za prosveto naj priloži predlogu svojega proračuna poimenski seznam državnih štipendistov v inozemstvu ter naj označi predmet njih študij, dobo študiranja in velikost štipendije.

Ker mora proračun, dosledno pa tudi predlog proračuna, podajati verno sliko vsega državnega življenja in potrebščin za dotično leto, je neizogibno treba, da ni v prvi vrsti v predlogu nikakršnih vrzeli in da so po drugi strani predlagani krediti

fiksirani z zneski, ki docela ustrezajo dotičnim potrebam; pri tem je treba uvaževati, da je z zakonom prepovedano, prekoračiti kredite, odobrene s proračunom, in trošiti vsote brez odobrenih kreditov, in da ima to za posledico materialno in kazensko odgovornost nakazovalcev in računodajnikov.

Razen tega je treba posebno uvaževati, da je odrejen s členom 113. ustave skrajni rok, v katerem mora biti obče predlog proračuna državnih razhodkov in dohodkov predložen narodni skupščini.

Zato se je treba vsekakor izogibati, da bi se po posebnih predlogih, zaključenih v smislu teh navodil, naknadno pošiljale ministrstvu za finance nove, poedinske zahteve za dopolnitev ali občutnejšo izpremembo teh predlogov. Vsaka tako predlagana izprememba ima za posledico velike tehnične težave, provzroča motitev v poslu in vrhu tega se z njo znatno otežuje in ovira izdelava predloga proračuna državnih razhodkov in dohodkov. Zato je šestokrat materialno nemogoče, vpoštevati take naknadne zahteve. Ker je predlog proračuna ne samo delo ministra za finance, nego vsega ministrskega sveta, ki ga usvoji, preden se predloži narodni skupščini, ne bo minister za finance načeloma vpoštevati nikakršnega naknadnega predloga, dokler o njem posebe ne odloči ministrski svet.

III. Doходи.

Po odredbi člena 14. zakona o državnem računovodstvu se morajo razhodki kakor tudi vsi dohodki, najsi obstoje na kakršnikoli podstavi, postaviti v državni proračun.

Ko se kalkulira verjetna višina dohodkov, je treba v prvi vrsti vpoštevati člen 10. zakona o državnem računovodstvu s to pripombo, da se je ob sedanjih razmerah dopustno ravnati specialno po odredbi drugega in tretjega odstavka tega člena. Potemtakem mora služiti za obče pravilo, da je treba vzeti za podstavo kalkulaciji verjetne višine poedinih dohodkov leta 1925./1926. rezultate, dosežene v proračunskem letu 1922./1923., in tako dobljene številke korigirati, kolikor je to mogoče, na podstavi zakonskih ali drugih vzrokov, ki vplivajo na njih gibanje. Sistem izračunavanja, izvzemši samo one dohodke, katerih višina je odrejena pogodbo, mora biti točno izkazan, dokumentiran in pojasnjen.

Vsote dohodkov naj se postavijo v predlog proračuna samo v celih dinarjih, in sicer v kosmatih zneskih (člen 18. zakona o državnem računovodstvu), z drugimi besedami: Doходи naj se izkažejo v višini prejemkov, ne da bi se kakorkoli odbijali stroški za zbiranje, režijo itd. Vsi izdatki, ki so v zvezi z zbiranjem dohodkov, naj se izkažejo v računu razhodkov kot krediti.

IV. Finančni zakon.

S členom 44. zakona o državnem računovodstvu je odrejeno, kakšne odredbe mora obsežati finančni zakon. Po svoji naravi se mora ta zakon kot sestavni del državnega proračuna omejiti samo na to, da se z njim bliže regulira izvrševanje proračuna v smislu in duhu zakona o državnem računovodstvu.

V praksi se je zlasti po vojni to načelo opuščalo, tako da so se šestokrat s finančnim zakonom reševala vprašanja, ki bi bila morala biti predmet specialnih zakonov. Vsekakor je treba stremeti za tem, da se ta praksa čimprej odpravi, in zato se je treba na vsak način izogibati vpisovanju takih naredb, ki bi spadale prav za prav samo v specialne zakone.

Vselej pa, kadar se poda predlog, da bi se postavile poedine odredbe v finančni zakon, se morajo te odredbe redigirati kot zakonski členi. Obenem se mora izčrpno in precizno obrazložiti potreba, ki opravičuje podani predlog.

V. Pojasnila o predlogu proračuna.

Skladno s členom 11. zakona o državnem računovodstvu morajo podati vsi ministri o b č i e k s p o z é s pismenim pojasnilom o vsaki povečani vsoti razhodkov. Zato mora biti vsak predlog proračuna popolnjen: a) s podrobnimi izkazi in pojasnili razhodkov poedinih partij in pozicij; b) z občim ekspozijem, v katerem mora biti pregledno obsežen ves predlog proračuna dotičnega ministrstva; ta mora biti dopolnjen s posebnim ekspozijem za vsako širšo skupino razhodkov ali dohodkov, ki je zase posebna logična celota, kakor n. pr.: tvornice svile, srednji tehniški pouk, nižje poljedelske šole, sodišča prve stopnje, državni rudniki, pomorsko brodarstvo, telefon itd; c) eventualno tudi z drugimi prilogami, o katerih govore ta navodila ali o katerih spozna dotični resort, da jih je treba predložiti, da bolje utemelji potrebo kreditov ali gibanje dohodkov.

Ekspozé obsejaj torej vsa potrebna pojasnila o predlogu proračuna. Samo kratka pojasnila, formu-

lirana kot pripombe (n. pr. pozivanje na poedine zakonske odredbe, navedbe in odločbe; označba cen in količine materiala in temu podobno) se smejo postavljati v stolpec za pripombe.

Obči ekspozé mora obsežati vsa poglavja dotičnega resorsta ali dotične stroke. Obseza obči pregled potrebščin in dohodkov te stroke, kakor so postavljeni v predlog proračuna za leto 1925./1926. V njem se navajajo osnovni momenti politike dotičnega resorsta ter se razlagajo in komentirajo v velikih potezah predlogi s finančnega, ekonomskega, upravnega in strokovnega stališča; v njem se podajajo koncizen historiat in pogoji že doseženih uspehov, iz česar se vidi evolucija dotične stroke. Zato bodi predlog za leto 1925./1926. tak, da ga je mogoče na široko primerjati s prejšnjimi proračuni, specialno pa s proračunom za leto 1924./1925. Za poedina državna podjetja je treba jasno izkazati donosnost; pojasniti in posebno poudariti naj se momenti, ki vplivajo na zvišbo ali znižbo produkcije, režijskih stroškov, občo aktivnost ali pasivnost podjetja.

Posebni ekspozéji za poedine službene grane naj strokovneje in podrobneje navedejo stanje dotične grane; dopolnjeni morajo biti s podrobnimi izkazi, iz katerih se dá pregledno in jasno razvideti gibanje razhodkov in dohodkov, poleg tega pa oceniti umestnost in preciznost predlaganih kreditov.

Izdelavi teh ekspozéjev je treba posvetiti posebno pozornost, uvaževaje, da je material, ki ga obsežajo, ponajveč odločilnega pomena za končno fiksiranje kreditnih zneskov. Naglašja se, da so bili v prejšnjih predlogih ekspozéji čestokrat jako površni in nezadostni; v izvestnih primerih pa niso dajali niti najbolj površne slike o dejanskem stanju. Taka nepazljivost je nedopustna in je velike škode za posel sam.

VI. Konec.

V tehničnem pogledu naj se predlogi proračuna za leto 1925./1926. razlikujejo od sedanjega proračuna v tem, da morajo biti predvsem osebni razhodki postavljeni vanje po novem zakonu o uradnikih ali po zakonu o ustroju vojske ali po zakonu o prometnem osebju. Razen tega je treba glede vseh razhodkov — to velja zlasti za ministrstva, katerih proračuni so bili doslej decentralizirani — strogo vpoštevati izpremembe, izvršene v organizaciji državne uprave v pokrajinah izven Srbije, Črne gore in Vojvodine zato, ker sta se uporabila zakon o obči upravi in zakon o razdelitvi države na oblasti, tako da se poda tudi s proračunom dejansko stanje upravne državne organizacije. Tako naj n. pr. ministrstvo za notranje posle ne postavi v svoj predlog proračuna razhodkov za pokrajinske uprave, ki so ukinjene, kakor tudi ne za one, ki so sedaj v likvidaciji, če se dokonča ta likvidacija do roka, ko mora stopiti v veljavo proračun za leto 1925./1926. Isto velja za druga ministrstva, katerih oddelki pri pokrajinskih upravah so ukinjeni ali pa se bodo ukinili. Namesto razhodkov teh oddelkov se morajo postaviti razhodki za referente ali za instance, ki so prevzele pristojnost ukinjenih oddelkov.

Pri ministrstvih z decentraliziranimi krediti se morajo preliminariti krediti za vse državne institucije na ozemlju sremske oblasti skupno s krediti za Banat, Bačko in Baranjo, ne pa s krediti za Hrvatsko in Slavonijo, ker je Srem po odločbi ministra za finance D R br. 78.098 z dne 23. junija 1923. finančno centraliziran, t. j. pridružen teritorialni pristojnosti oblastne finančne direkcije v Novem Sadu.

Sistem koncentracije kreditov (glede točnega pomena terminologije glej navodila za izvrševanje proračuna leta 1924./1925. D R br. 48.000 v «Službenih Novinah» št. 106/XXIII. z dne 12. maja 1924. *) naj pridržje v svojem predlogu proračuna ministrstva, katerih sedanji proračun je sestavljen po tem sistemu. Ostala ministrstva pa (seveda razen ministrstev, katerih proračuni so centralizirani ter kažejo najpreprostejši in zato najbolj dovršeni tip proračuna) naj stremijo za tem, da prilagodijo svoje predloge proračuna, čim bolj je mogoče, enemu izmed nastopnih dveh sistemov: 1.) sistemu koncentracije kreditov; 2.) sistemu popolne centralizacije kreditov, da bo dajal novi obči predlog proračuna čim popolnejšo sliko enotnosti in tehničnega edinstva.

To postopanje ima še to prednost, da postane pri koncentraciji in centralizaciji kreditov njihova uporaba dokaj prožnejša in plodovitejša, ker daje možnost, da se doseže maksimalni efekt; zakaj vsi eventualni lokalni prihranki, ki bi se pojavili pri sistemu decentralizacije, se dajo koristno uporabiti tam, kjer bi drugače krediti ne zadoščali.

Po členu 19. zakona o državnem računovodstvu se morajo v predlogu poleg kreditov in preli-

* Uradni list pod št. 147.

niranih dohodkov za leto 1925./1926. v posebnih stolpcih izkazati zaradi primerjanja: a) vsote odobrenih razhodkov in dohodkov za leto 1924./1925.; b) vsote izvršenih razhodkov in ostvarjenih dohodkov za leto 1922./1923.

Predlogi razhodkov in dohodkov morajo biti izdelani po obrazcu št. 2, ki se obenem pošilja vsem prizadetim uradom.

Minister za finance:

dr. M. M. Stojadinović s. r.

Razglasi osrednje vlade.

Razglas o uporabljanju minimalne tarife na blago iz Madžarske.*

Ministrstvo za zunanje posle je obvestilo z dopisom U br. 4722 z dne 30. m. m. generalno direkcijo carin, da so se z madžarsko vlado izmenjale note o odločbi ministrskega sveta, ki se je izdala na predlog gospoda ministra za trgovino in industrijo broj 5835/IV z dne 23. maja 1924. in ki se glasi: Na uvoz blaga iz Madžarske se pobirajo minimalne carine; uživati pa mora tudi naš izvoz v Madžarsko ob uvozu iste postavke madžarske minimalne tarife.

Iz pisarne generalne direkcije carin ministrstva za finance v Beogradu,
dne 3. julija 1924.; C br. 32.246.

Razglasi pokrajinske uprave za Slovenijo v likvidaciji.

Opr. št. I 14.222/24.

Preklic.

Franc Svobljšak, rojen dne 18. avgusta 1902. v Škofji Loki, tja pristojen, je delomrzen, že šestkrat kaznovan zaradi tatvine ter izvablja podpore na račun domovne občine.

Oblastva se opozarja, naj mu ne dajo podpor.
V Ljubljani, dne 26. junija 1924.

Za pokrajinsko upravo v likvidaciji
načelnik oddelka za socialno politiko:
dr. Goršič s. r.

Razglasi velikega župana ljubljanske oblasti.

K št. 1988.

Razglas.

Gospod minister za notranje posle je z odlokom z dne 30. junija 1924., Pov. Slov. br. 191, ukinil sedanje predsedništvo pokrajinske uprave ter poveril likvidacijo pokrajinske uprave za Slovenijo, kolikor še ni izvršena, velikemu županu v Ljubljani. Posle predsedništva pokrajinske uprave in likvidacije te uprave vrši v okviru svoje službene lastnosti veliki župan ljubljanske oblasti.

V Ljubljani, dne 3. julija 1924.

Veliki župan ljubljanske oblasti:
dr. Baltič s. r.

Št. 15.586.

Izkaz o stanju živalskih kužnih bolezni v območju ljubljanske oblasti z dne 5. julija 1924.

O p a z k a: Imena sreskih poglavarstev (mestnega magistrata) so natisnjena z **debelejšimi**, imena občin pa z navadnimi črkami. Številka pred dvopičjem znači število zakuženih krajev, številka za dvopičjem število zakuženih dvorcev v občini.

Garje konj.

Črnomelj: Črnomelj 1:1, Stari trg 1:1. Litija: Bukovica 1:1.

* Priobčen * v «Službenih Novinah kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca» št. 151, izdanih dne 5. julija 1924.

Steklost.

Brežice: Zakot 1:1. Kranj: Selce 1:1. Ljubljana, okolica: Horjulj 1:1.

Svinjska kuga.

Brežice: Sevnica 1:2. Črnomelj: Lokvica 1:1, Metlika 1:1. Kočevje: Banjaloka 2:9. Logatec: Cerkljica 5:16, Lož 1:3, Planina 3:4, Rakek 3:12, Stari trg 9:26. Ljubljana, okolica: Vič 1:1. Ljubljana, mesto 1.

Svinjska rdečica.

Kamnik: Trzin 1:1. Krško: Št. Rupert 1:2. Ljubljana, okolica: Brezovica 1:1, Dobrova 2:2. Dol 1:1, Grosuplje 1:1, Šmartno pod Šmarno goro 2:2. Logatec: Bloke 1:1. Novo mesto: Mirna peč 1:1, Prečna 1:1. Radovljica: Ovshe 1:1, Kamna gorica 1:1.

V Ljubljani, dne 5. julija 1924.

Za velikega župana ljubljanske oblasti:
Paulin s. r.

Razglasi velikega župana mariborske oblasti.

Št. 1493/preds.

Razpis.

Razpisuje se službeno mesto za zvanika pri oblastni upravi v Mariboru.

Pravilno kolkovane in opremljene prošnje, ki morajo biti svojeručno spisane, naj se vložijo najkasneje do vstetega dne

20. julija 1924.

pri predsedništvu mariborske oblasti.

Prosilci, ki še niso v državni službi, morajo označiti v prošnji podatke, ki jih določa člen 12. zakona o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih.

Pripominja se, da se zahteva za to zvanisko službo poleg kvalifikacije po členu 10. navedenega zakona, t. j. najmanj dveh razredov srednje ali njej sorodne šole, še šoferska preizkušnja.

Poleg službenih prejemkov, ki jih določa za zvanike IV. poglavje zakona o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih, je združena s tem službenim mestom še doklada, katere višina se določi dogovorno.

V Mariboru, dne 3. julija 1924.

Veliki župan mariborske oblasti:
dr. Pirkmaier s. r.

Št. 674/vet.

Izkaz o stanju živalskih kužnih bolezni v območju mariborske oblasti z dne 5. julija 1924.

O p a z k a: Imena sreskih poglavarstev in mestnih magistratov so natisnjena z **debelejšimi**, imena občin pa z navadnimi črkami. Številka pred dvopičjem znači število zakuženih krajev, številka za dvopičjem število zakuženih dvorcev v občini.

Mehurčasti izpuščaji:

a) konj:

Ptuj: Cvetkovci 1:2, Mezgovci 1:2. Šmarje: Sv. Peter pod Svetimi gorami 1:1.

b) goved:

Maribor, levi breg: Krčevina 1:1, Rošpoh 1:1.

Garje konj.

Maribor, levi breg: Janževska gora 1:1.

Pasja steklina.

Dolnja Lendava: Melinci 1:1.

Svinjska kuga.

Celje: Polzela 1:1. Maribor, desni breg: Zrkovci 1:1. Maribor, levi breg: Sv. Jurij ob Pesnici 1:1. Ptuj: Breg 1:1, Sv. Janž na Dravskem polju 1:7, Sv. Lovrenc na Dravskem polju 1:1.

Svinjska rdečica.

Dolnja Lendava: Dobrovnik 1:2. Konjice: Konjice, trg 1:2, Loče 1:2, Tepanje 1:1. Maribor, desni breg: Slovenska Bistrica 1:1. Ptuj: Cvetkovci 1:2, Hermanci 1:2, Središče 1:1, Šardinje 1:1. Šmarje:

Drensko rebro 1:1, Kozje 1:2, Prevorje 1:1, Rogaska Slatina 1:1, Šmarje, okolica 1:1.

V Mariboru, dne 5. julija 1924.

Za velikega župana mariborske oblasti:
dr. Rajar s. r.

Razglasi oddelka ministrstva za trgovino in industrijo v Ljubljani.

Št. 3913/24.

969

Razglas.

Podpisani urad je potrdil na podstavi pooblastitve ministrstva za trgovino in industrijo z dne 6. junija 1924., VI. št. 1495, izpremembo § 1. pravil za «Indus», delniško družbo za industrijo usnja in usnjatih izdelkov v Ljubljani, po sklepu občnega zbora z dne 1. marca 1924. Firma družbe se glasi odslej: «Indus»-trija usnja in usnjatih izdelkov Carl Pollak, d. d., Ljubljana.

Ministrstvo za trgovino in industrijo,
oddelek v Ljubljani,
dne 30. junija 1924.

Načelnik: dr. Marn s. r.

Št. 4101/24.

968

Razglas.

Podpisani urad je potrdil na podstavi pooblastitve ministrstva za trgovino in industrijo z dne 14. junija 1924., VI. št. 2962, sklep občnega zbora «Drave», lesne industrijske delniške družbe v Mariboru, z dne 12. aprila 1924. o izpremembi § 29. družbenih pravil. Ta izprememba se tiče izvrševalnega odbora upravnega sveta.

Ministrstvo za trgovino in industrijo,
oddelek v Ljubljani,
dne 30. junija 1924.

Načelnik: dr. Marn s. r.

Razglasi inspektorja ministrstva za narodno zdravje.

Št. 4600.

Tedenski izkaz o nalezljivih boleznih v območju ljubljanske in mariborske oblasti.

(Od dne 8. do dne 14. junija 1924.)

Okraj	Ostalih	Na novo obolelih	Ozdravljenih	Umrlih	Ostalih v nadaljnji oskrbi
Malaria.					
Kranj	1	.	1	.	.
Ošpice (Morbilli).					
Kastav	.	3	.	.	3
Ljubljana, mesto	1	.	.	.	1
Novo mesto	1	.	.	.	1
Ptuj	5	.	.	.	5
Radovljica	5	.	5	.	.
Pertussis.					
Brežice	3	.	.	.	3
Ljubljana, mesto	.	2	.	.	2
Radovljica	6	.	2	.	4
Parotitis epidemica.					
Radovljica	6	.	.	.	6
Trebušni tifus (Typhus abdominalis).					
Brežice	1	.	.	.	1
Celje	2	.	.	.	2
Kamnik	.	1	.	.	1
Kranj	1	2	.	.	3
Krško	.	2	.	.	2
Litija	2	.	1	.	1
Ljubljana, mesto	2	.	.	.	2
Novo mesto	1	1	.	.	2
Radovljica	3	.	.	.	3
Paratyphus.					
Celje	2	.	.	.	2
Slovenjgradec	6	.	.	.	6

Okraj	Ostalih	Na novo obolelih	Ozdravljenih	Umrlih	Ostalih v nadaljnji oskrbi
Griža (Dysenteria).					
Litija	1	.	.	.	1
Ljubljana, mesto	1	.	1	.	.
Ljutomer	3	.	.	.	3
Prevalje	1	.	.	.	1
Škrlatinka (Scarlatina).					
Brežice	3	.	.	.	3
Celje	40	.	.	.	40
Celje, mesto	10	.	.	.	10
Kamnik	1	.	.	.	1
Kastav	1	2	.	.	3
Kranj	.	1	.	.	1
Konjice	8	.	.	.	8
Litija	1	1	.	.	2
Ljubljana, okolica	1	.	.	.	1
Ljubljana, mesto	4	3	3	.	4
Maribor	3	.	.	.	3
Prevalje	1	.	.	.	1
Ptuj	4	.	.	.	4
Ptuj, mesto	1	.	.	.	1
Radovljica	2	.	.	.	2
Slovenjgradec	38	.	.	.	38
Davica (Diphtheria et croup).					
Celje	2	.	.	.	2
Konjice	2	.	.	.	2
Kranj	2	.	.	.	2
Krško	1	.	1	.	.
Ljubljana, mesto	2	2	.	.	4
Maribor	5	.	.	.	5
Novo mesto	1	.	.	.	1

V Ljubljani, dne 21. junija 1924.

Inspektor ministrstva za narodno zdravje:
dr. Katičič s. r.

Št. 4902.

Tedenski izkaz o stanju bolnikov v bolnicah pod državno upravo v Sloveniji.

Ime bolnice	Dne	Število oskrbovancev III. razreda
Splošna bolnica v Ljubljani (z otroško bolnico)	21. junija 1924.	340
Bolnica za ženske bolezni v Ljubljani		51
Zavod za umobolne v Ljubljani		243
Zavod za umobolne na Študentu		315
Splošna bolnica v Mariboru		130
Javna bolnica v Celju		127
Javna bolnica v Brežicah		53
Javna bolnica v Slovenjgradu		44
Javna bolnica v Murski Soboti		65
Javna bolnica v Ptuj		27
Hiralnica v Ptuj		124
Hiralnica v Vojniku		167
Skupaj		1686

V Ljubljani, dne 30. junija 1924.

Inspektor ministrstva za narodno zdravje:
dr. Katičič s. r.

Razglasi drugih uradov in oblastev.

Št. 2314/24.

3—3

Razpis.

V moški kaznilnici v Mariboru je popolniti več mest pazniškega osebja s prejemi zvančnikov.

Prosilci naj vložijo pravilno opremljene in kolokovane, svojerodno spisane prošnje po službeni poti najkasneje do dne

20. julija 1924.

pri podpisnem ravnateljstvu.

Obširnejši razpis glej v Uradnem listu 59.

Ravnateljstvo moške kaznilnice v Mariboru,
dne 27. junija 1924.

Sa 2/24—48.

975

Sklep.

V poravnalni stvari Jurija Miheliča, trgovca v Starem trgu, se določa nov poravnalni rok na dan 19. julija 1924.

ob devetih pri tem sodišču v sobi št. 58.

Kolikor upniki še niso prijavi svojih terjatev, jih morajo prijaviti najkasneje do dne 16. julija

1924., da se izognejo posledicam § 42. poravnalnega postopanja.

Okrožno sodišče v Novem mestu, oddelek II.,
dne 28. junija 1924.

Sa 14/24—1.

976

Poravnalni oklic.

Uvedba pravdnega postopanja o imovini dolžnice Marije Rožičeve, trgovke v Št. Petru.

Poravnalni sodnik: višjesodni svetnik Kozina okrožnega sodišča v Novem mestu.

Poravnalni upravnik: Ivan Smolik, sodni oficial v p. v Novem mestu.

Narok za poravnalno razpravo med dolžnico in njenimi upniki pri podpisnem sodišču v sobi št. 58 dne 29. julija 1924. ob devetih.

Terjatve upnikov je oglašiti pri tem sodišču, tudi če o njih teče pravda, najkasneje tri dni pred poravnalno razpravo, sicer nastopijo posledice § 42. poravnalnega postopanja.

Pravna veljavnost uvedbe poravnalnega postopanja se prične z dnem 5. julija 1924. kot dnem, ko se nabije oklic na sodno desko tega sodišča.

Poravnalni predlog ponuja upnikom 30 %, plačljivih v dveh obrokih v treh, oziroma v šestih mesecih.

Okrožno sodišče v Novem mestu, oddelek II.,
dne 28. junija 1924.

E 215/24—7.

938

Dražbeni oklic.

Dne 15. julija 1924. ob devetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 30 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga Kandija, vl. št. 34.

Cenilna vrednost: 58.440 Din; najmanjši ponudnik: 29.220 Din.

Pravice, ki ne bi pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Drugače pa se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Novem mestu,
dne 5. junija 1924.

Razne objave.

973

Stanje Narodne banke
kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev
dne 30. junija 1924.

Aktiva:	Dinarjev
Metalna podloga	436.279.080 55
Posojila	1.331.467.399 16
Račun za odkup kronskih novčanec	1.208.216.353 46
Račun začasne zamene	389.944.805 24
Dolg države	2.966.355.034 —
Vrednost državnih domen, založenih za izdajanje novčanec	2.138.377.163 —
Saldo raznih računov	36.939.885 09
	8.507.579.720 50

Pasiva:	Dinarjev
Glavnica Din 50.000.000 v kovancem zlatu: od te vplačano	25.360.600 —
Rezervni fond	5.695.164 36
Novčanice v tečaju	5.433.951.900 —
Državni račun začasne zamene	389.944.805 24
Terjatve države po raznih računih	3.622.243 72
Razne obveznosti	447.613.750 18
Terjatve države za založene domene	2.138.377.163 —
Nadavek za kupovanje zlata za glavnico in fonde	63.014.094 —
	8.507.579.720 50

V metalni podlogi se računi: dinar v zlatu za en dinar, angleški funt za 25 dinarjev, dolar za 5 dinarjev, lira za dinar, švicarski in francoski frank za dinar, dinar v kovancem srebru za dinar itd.

Obrestna mera po eskontu menic — za vse bančne dolžnike brez razlike 6 % na leto.

Obrestna mera za posojila na zastave 7 % na leto.